

Press och information

Europeiska unionens domstol
PRESSMEDDELANDE nr 63/16
Luxemburg, den 14 juni 2016

Dom i mål C-308/14
Kommissionen/Förenade kungariket

Förenade kungariket kan kräva att den som erhåller barnbidrag och skatteavdrag för barn har uppehållsrätt i landet

Detta villkor ska visserligen anses utgöra en indirekt diskriminering, men den är motiverad av behovet att skydda den mottagande medlemsstatens finanser

I förordningen om samordning av de sociala trygghetssystemen¹ fastställs ett antal gemensamma principer som medlemsstaterna ska iaktta i sin lagstiftning på området, så att de olika nationella systemen inte missgynnar de personer som utnyttjar rätten att fritt röra sig och uppehålla sig inom unionen. En av de gemensamma principer som medlemsstaterna ska respektera är likhetsprincipen. På området för social trygghet innebär likhetsprincipen ett förbud mot all diskriminering som grundas på nationalitet.

Kommissionen har mottagit många klagomål från icke brittiska unionsmedborgare som är bosatta i Förenade kungariket. Dessa medborgare har anfört att de behöriga brittiska myndigheterna avslagit deras ansökningar om vissa sociala förmåner med motiveringen att de saknar uppehållsrätt i Förenade kungariket. Kommissionen ansåg den brittiska lagstiftningen inte var förenlig med bestämmelserna i förordningen och väckte talan om fördragsbrott mot Förenade kungariket. Enligt kommissionen krävs enligt den brittiska lagstiftningen att det sker en kontroll av att de som ansöker om vissa sociala förmåner – bland dessa barnbidrag och skatteavdrag för barn², vilka var aktuella i förevarande mål – har uppehållsrätt i Förenade kungariket. Kommissionen anser att detta villkor är diskriminerande och står i strid med förordningens anda, eftersom det enligt förordningen endast krävs att sökanden är stadigvarande bofast i landet.

Förenade kungariket, som åberopade domen Brey³, genmälde mot dessa argument att den mottagande medlemsstaten har rätt att kräva att sociala förmåner endast ska beviljas unionsmedborgare som uppfyller villkoren för uppehållsrätt i landet. Dessa villkor anges i huvudsak i ett unionsdirektiv⁴. Förenade kungariket anför vidare att även om villkoren för att beviljas de aktuella förmånerna visserligen lättare uppfylls av dess egna medborgare (vilka definitionsmässigt har uppehållsrätt), utgör villkoret om uppehållsrätt under alla omständigheter en proportionerlig åtgärd för att säkerställa att förmånerna betalas ut till personer som är tillräckligt integrerade i Förenade kungariket.

I dagens dom **ogillar domstolen kommissionens talan.**

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (EUT L 166, 2004, s. 1)

² Barnbidragen (child benefit) och skatteavdragen för barn (child tax credit) är kontantförmåner som finansieras via skattesystemet och inte med avgifter från mottagarna. Deras gemensamma syfte är att täcka utgifter för familjerna. För att beviljas dessa förmåner krävs enligt den brittiska lagstiftningen att den som ansöker om förmånerna befinner sig i Förenade kungariket. Detta villkor är endast uppfyllt om den som ansöker om förmånen a) faktiskt befinner sig i Förenade kungariket, b) är stadigvarande bosatt i Förenade kungariket, och c) har uppehållsrätt i detta land.

³ Domstolens dom av den 19 september 2013, Brey ([C-140/12](#)).

⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv av den 29 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier och om ändring av förordning (EEG) nr 1612/68 och om upphävande av direktiven 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG och 93/96/EEG, (EUT L 158, s. 77).

Domstolen konstaterar inledningsvis att de aktuella förmånerna utgör sociala förmåner och att de således omfattas av förordningens tillämpningsområde.

Domstolen underkänner vidare kommissionens huvudargument som innebär att den brittiska lagstiftningen ställer upp ett ytterligare villkor, utöver villkoret om stadigvarande bosättning i förordningen.

Domstolen erinrar om att kriteriet om stadigvarande bosättning i den mening som avses i förordningen inte utgör ett nödvändigt villkor för att beviljas förmåner utan en lagvalsregel för att undvika att olika nationella lagstiftningar tillämpas samtidigt på en viss situation och att förhindra att de personer som utövat sin rätt till fri rörlighet berövas skydd. Enligt domstolen inrättas enligt förordningen inte ett gemensamt system för social trygghet, utan skilda nationella system får bestå. Genom förordningen bestäms således inte de materiella villkor som ska vara uppfyllda för rätt till förmåner, utan det ankommer i princip på lagstiftaren i varje medlemsstat att fastställa dessa villkor. Det finns enligt domstolen, **i princip inte något som hindrar att beviljandet av sociala förmåner till unionsmedborgare som inte är yrkesverksamma underkastas kravet att de uppfyller villkoren för att erhålla uppehållsrätt i den mottagande medlemsstaten.**

Vad avser kommissionens andrahandsargument, som innebär att kontrollen av uppehållsrätten är diskriminerande, slår domstolen fast att genom **villkoret om uppehållsrätt i Förenade kungariket skapas en olikhet i behandlingen**, eftersom nationella medborgare lättare kan uppfylla detta villkor än medborgare i andra medlemsstater.

Denna **olikhet i behandling kan enligt domstolen vara motiverad** av ett legitimt mål såsom **behovet att skydda den mottagande medlemsstatens finanser**, om det inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

Domstolen konstaterar att de nationella myndigheterna kontrollerar om bosättningen är laglig i enlighet med villkoren i direktivet om unionsmedborgares fria rörlighet. Denna kontroll sker således inte systematiskt av brittiska myndigheter vid varje ansökan utan endast vid tveksamma fall. Härav följer att **villkoret inte går utöver vad som är nödvändigt för att säkerställa att det legitima mål som Förenade kungariket eftersträvar, nämligen behovet att skydda dess finanser, uppnås.**

PÅPEKANDE: En talan om fördragsbrott riktar sig mot en medlemsstat som inte har uppfyllt sina skyldigheter enligt unionsrätten. En sådan talan kan väckas av kommissionen eller en annan medlemsstat. Om domstolen slår fast att fördragsbrott föreligger, är staten skyldig att omedelbart följa domen. Om kommissionen anser att medlemsstaten har underlåtit att följa domen, får den väcka en ny talan och begära att ekonomiska sanktioner ska utdömas. Om en medlemsstat har underlåtit att underrätta kommissionen om vilka åtgärder som vidtagits för att införliva ett direktiv, kan domstolen emellertid redan i samband med den första domen om fördragsbrott utdöma en ekonomisk sanktion, om kommissionen har begärt detta.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Domen i [fulltext](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Bilder från uppläsningen av domarna finns tillgängliga på »[Europe by Satellite](#)« ☎ (+32) 2 2964106